

kül

- 54 -

1982.07.08.

sk0066 4 800 mtik2006

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzék: sk0059-sk0066-ig
budapest, 1982. július 8. /mti/
sk0059 wroclaw - kijárási tilalom feloldása
sk0060 vietnami külügyminiszter - vna-interjú
sk0061 dél-afrikai bányászok
sk0062 khaddam, fejszal - washington
sk0063 spadolini - szenátus
sk0064 tartalomjegyzék 1.
sk0065 tartalomjegyzék 2.
sk0066 tartalomjegyzék 3.

tcs

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségén
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: heltai andrás
németh gyula
patak károly

- v é g e -

21.49 080782 0691

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. július 9. kül. p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001

várható

- helmut schmidt nyugatnémet szövetségi kancellár hollandiai látogatásának második napja

- róma: spadolini - parlamenti vita

- bécs: az opec-tagállamok miniszteri értekezlete

- new york: a biztonsági tanács konzultációs ülése az iraki-iráni háborúról

kzs pi

06.49 090782 0310

Nm

sk0002 4 230 mtik1003

katonai költségvetés

tokió, 1982. július 9. /mti/ - a japán kormány pénteken elvben jóváhagyta a katonai kiadások 7,34 százalékkal, vagyis 190 milliárd jennel /736 millió dollár/ való növelését. a hadiköltségvetési összeg így 2 776 milliárd jenne /körülbelül 10,76 milliárd dollár/ emelkedik az 1983-as pénzügyi évben.

noha a katonai kiadások jövő évi tervezett növekedése ily módon kisebb lesz, mint az idei 7,75 százalékos emelés az előző évhez képest, a kormány az általános takarékoság ellenére más tárcák rovására újra kivételt tesz a „nemzetvédelmi hivatallal”, a megszorítások alól rajta kívül csak a külföldi segélyprogramot, valamint az energetikai és technológiai alapot mentesíti.

a kabinet az állami költségvetés megtervezésének problémái, többek között a jelentős mértékű adóbevételi hiány miatt korábban felszólította a minisztériumokat és kormányhivatalokat, hogy mérsékeljék eredeti megajánlási igényeiket.

fn/ge pi

07.07 090782 0968

-.-

sk0003 4 230 mtik1004

rövid hírek

bissau-guinea - puccskisérlet

dakar, 1982. július 9. /reuter/ - bissau-guineában államcsínykísérlet történt, melynek három főszereplője már börtönben van - mondotta csütörtökön joao bernardo viera tábornok, bissau-guineai elnök a le soleil című szenegáli napilapnak adott nyilatkozatában. a puccsisták joao da costa, cabral megbuktatott elnök egykori egészségügyi minisztere körül tömörültek. cabralt a jelenlegi rendszer képviselői távolították el az ország éléről 1980. november 14-én.

holland katonai leépítések

hága, 1982. július 9. /reuter/ - létszámcsökkentések lesznek a holland fegyveres erők hivatásos és polgári alkalmazottai körében - jelentették be csütörtökön hágában. - az elkövetkező néhány év során a

Nw

szárazföldi erők és a légierő létszáma 1000 fővel csökken. 1983-ban például felszámolják az nszk területén állomásozó négy holland nike-rakétaszázad egyikét. az elavult nike irányított rakéta-rendszert az ugyancsak amerikai patriot rendszerrel váltják fel.

reagan - mozdonyvezetők

santa barbara, 1982. július 9. /reuter/ - reagan amerikai elnök csütörtökön elrendelte a mozdonyvezetők testvérisége /ble/ július 11-re meghirdetett sztrájkjának 60 nappal történő elhalasztását. reagan egyúttal válságbizottságot állított fel a ble és az ország nagyobb vasúttársaságai között kialakult munkaszerződési vita kivizsgálására. a ble az egyesült államok mozdonyvezetőinek 98 százalékát, azaz mintegy 40 ezer főt tömörít, sztrájkja súlyos gondokat, kényszerű munkaszüneteket okozna az egyesült államok több részében.

vi pi

07.22 090782 1589

-.-

sk0004 4 230 mtik1005

latin-amerika - vegyes

guzman öngyilkos lett

santo domingo, 1982. július 9. /afp/ - antonio guzman, a dominikai köztársaság elnöke vasárnap nem véletlen balesetet szenvedett, hanem önkéntes véget életének - közölte josé francisco pena gómez, a hatalmon lévő dominikai forradalmi párt főtitkára. mint ismeretes, antonio guzmant vasárnap reggel lőtt sebbel a fején holtan találták az elnöki hivatalban. a halál körülményei eddig tisztázatlanok voltak. a szűkszavú nyilatkozat szerint az elnököt és közeli hozzátartozóit korrupcióval vádolták meg. öngyilkosságának egyik oka lehetett az is, hogy kormányzása utóbbi évében támogatók nélkül maradt. a párt főtitkára elmondta, hogy guzman tettének okait az elnök özvegye fedte fel a párt egyik vezetője előtt.

argentin-amerikai

buenos aires, 1982. július 9. /pl/ - juan ramon aguirre lanari argentin külügyminiszter csütörtökön rövid megbeszélést tartott harry shlaudemannal, az egyesült államok buenos airesi

Nw

nagykövétével, ez volt az első hivatalos kapcsolatfelvétel argentina és az egyesült államok között azóta, hogy washington a falklandi válság idején nyíltan nagy-britannia mellé állt. a tárgyalásról mindössze annyi ismeretes, hogy azon a kétoldalu kapcsolatok rendezésének lehetőségéről volt szó.

hondurasi nagykövetség - washington

washington, 1982. július 9./pl/ - hét amerikai fiatal csütörtökön elfoglalta hondurasi washingtoni nagykövetségének épületét, tiltakozásul a hondurasi hadsereg salvadori beavatkozása ellen. az amerikai rendőrség a hondurasi nagykövet kérésére letartóztatta a hét személyt. a fiatalok a követség elfoglalását megelőzően közleményt tettek közzé, amelyben kijelentették: azzal, hogy a hondurasi csapatok átlépték salvador határát, megtették az első lépést a salvadori konfliktus regionális kiterjesztése felé.

kzs ág pi

07.57 090782 1862

..

sk0005 4 230 mtik1007

Libanon - diplomácia

washington/beirut, 1982. július 9. /reuter/upi/ - a fehér ház csütörtökön jelezte, hogy ronald reagan leonyid brezsnyev hozzá intézett személyes figyelmeztetése ellenére továbbra is kész csapatokat küldeni libanonba - ilyen értelmű nyilatkozatot tett larry speakes elnöki szóvivő.

speakes a kaliforniai santa barbarában megerősítette, hogy reagan kézhez kapta brezsnyev levelét. a szóvivő célzott rá, hogy reagan válaszolni fog brezsnyev levelére. speakes közölte a sajtóval: az amerikai álláspont nem változott kedd óta, amikor is nyilvánosságra hozták, hogy a reagan-kormány elvben beleegyezett ezer fős amerikai egység libanonba küldésébe.

speakes szerint az amerikai csapatok küldetésére vonatkozó reagan-javaslat változatlanul csupán egy lehetőség, amelynek megvalósításáról habib elnöki külön megbízott közel-keleten tárgyal. habib csütörtökön öt órán át tárgyalt saron izraeli hadügyminiszterrel kelet-beirutban. a két politikus három napon belül már másodszer tanácskozott. a megbeszélésről részletek nem szivárogtak ki.

Nuv

a szerkesztőségek tájékoztatására!

szaeb szalam volt libanoni miniszterelnök, aki közvetít a libanonban szembenálló felek között, az nbc amerikai tv-állomásnak adott nyilatkozatában azt állította, hogy a palesztinai felszabadítási szervezet feladta eddigi követelését, hogy politikai vagy katonai formában fenntartsa jelenlétét libanonban. szalam szerint ez vonatkozik a pfsz-nek arra a korábbi követelésére is, hogy két fegyveres egysége libanonban maradjon a libanoni hadsereg parancsnoksága alatt. palesztin részről a hírt nem erősítették meg.

izraeli hadügyminisztériumi források szerint a pfsz elfogadta, hogy a palesztin fegyveresek amerikai katonák felügyelete alatt, tengeren hagyják el nyugat-beirutot. a forrás szerint az egyedüli nyitott kérdés az, hogy a tengerészgyalogosok az evakuálás előtt vagy után foglalják el állásaikat.

sr ku pi

08.16 090782 1952

..

sk0006 4 230 mtik1008

távoli fény

berkeley /kalifornia/, 1982. július 9./upi/ - a világegyetem peremén derengő hatalmas gázfelhők forróbbak és egy milliárdszor fényesebbek a napnál. vizsgálatuk az univerzum keletkezésének egyes részleteire is fényt deríthet - mondotta csütörtökön hyron spinrad amerikai csillagász, a kaliforniai berkeley egyetem professzora.

spinrad az elmúlt év folyamán hat, a tejutrendszerrel jóval nagyobb galaxist fedezett fel. ezek általunk észlelhető fénye először 10 milliárd évvel ezelőtt jelent meg, tehát a világegyetem egyesek által feltételezett „keletkezése”, és napjaink között valamikor félmillió évvel ezelőtt. e csillagrendszerek gázfelhői igen intenzív fényt bocsátanak ki magukból, hőmérsékletük 15.000 fok, szemben a nap 6.000 celsius fokos felszíni hőmérsékletével.

az amerikai csillagász elmélete szerint a rendkívüli fényességet a galaxisok középpontjában lévő kisebb gázfelhők igen nagy sebességgel és gyakorisággal lezajló ütközései gerjesztik. spinrad szerint az általa megfigyelt csillagrendszerek túlzott aktivitásából, bőséges gázkioldásából arra lehet következtetni, hogy ezek a képződmények, természetesen csillagászati léptékkel mérve, nem sokáig maradnak fenn.

Nuv

megfigyelései alapján spinrad is ahhoz az elmélethez csatlakozik, amely szerint a világegyetem korábbi fejlődési szakaszaiban jóval több gázfelhő lebegett a világűrben, és e gázok egy része sűrűsödött össze égitestekké.

vi ku pi

08.34 090782 1449

-. -

sk0007 4 230 mtik1009

a szerkesztőségek tájékoztatására!

heti várható: 1982. július 12-18.

július 12., hétfő:

elnökválasztást tartanak Indiában

daniel ortega, a nicaraguai nemzeti újjászületés ideiglenes kormányzó tanácsának koordinátora kétnapos látogatásra franciaországba érkezik

a szenátus külügyi bizottsága megvitatja george shultz kinevezését az egyesült államok kormányának külügyminiszteri posztjára

japán-amerikai közös hadgyakorlat kezdődik okinawa térségében

július 13., kedd:

genscher nyugatnémet külügyminiszter közel-keleti körútjának első állomására, kairóba érkezik

pérez de cuellar ensz-főtítkár nagy-britanniába látogat

Nuu

július 14., szerda:

genscher ammanba utazik

megkezdődik az olasz kommunista párt központi bizottságának ülése a tömegtájékoztatás és a propaganda helyzetéről

július 15., csütörtök:

pérez de cuellar ensz-főtítkár belgrádba érkezik

megalapításának 60. évfordulóját ünnepli a japán kommunista párt

a bolíviai néppel vállalt szolidaritás napja

megkezdődik a ciprusi néppel vállalt szolidaritás hete

július 16., péntek:

mitterrand francia köztársasági elnök kétnapos hivatalos látogatásra ausztriába utazik

július 17., szombat:

nincs előrejelzés

július 18., vasárnap:

nincs előrejelzés

sl pi

08.38 090782 1609

Nuu

-. -

sk0008 4 230 mtik1010

miterrand - visszhang

párizs, 1982. július 9. /mti/ - változatlanul francois miterrand francia elnök budapesti látogatásának világpolitikai vonatkozásai állnak a francia sajtó érdeklődésének előterében. a le matin - amely általában a kormányzó szocialisták véleményét tükrözi - megállapítja, hogy a francia államfő először budapesten fejtette ki „keleti politikáját”, a francia-kelet-európai kapcsolatok több mint egyéves „befagyasztása”, után miterrand kifejezte készségét a párbeszédre és kifejtette, hogy francia részről milyen feltételekhez kötik a dialógust.

a l, humanité, a francia kommunista párt lapja hangsúlyozza, hogy francois miterrand és kádár jános megbeszélésein az enyhülés és a kelet-nyugati párbeszéd volt a központi téma. hozzáteszi, hogy a francia-magyar csúcstalálkozó jelentősége messze meghaladja a kétoldalu kereteket. franciaország és magyarország hatékonyan járulhat hozzá a feszültség csökkentéséhez Európában. az ellenzéki le quotidien de paris kiemeli, hogy a látogatás már önmagában „nyitást”, jelent, és a többi laphoz hasonlóan részletesen elemzi miterrand szerdai pohárköszöntőjét, amely megfogalmazása szerint a francia elnök „első keleten elmondott beszéde”, volt.

a látogatásnak a kétoldalu kapcsolatokra kifejtett hatásával a le figaro foglalkozik behatóan. a jobboldali lap szerint francois miterrand és kádár jános találkozásán kifejeződött az a közös akarat, hogy szorosabb és szélesebb körű kapcsolatokat teremtsenek a kereskedelem, a kultúra és a tudományos együttműködés terén a két ország között. a mostani tárgyalások alatt már megteszik az első lépéseket a kapcsolatok fejlesztésére.

a rádió- és televíziós állomások valamennyi híradásukban kiemelkedő jelentőségű eseményként kezelik a francia-magyar csúcstalálkozót. az eseményekről tényszerűen beszámoló budapesti tudósításaikat gyakran a magyar valóság egyes mozzanatait bemutató rövid riportokkal egészítik ki. ez utóbbiakban elsősorban a lakosság életmódja és a gazdaság iránt mutatnak érdeklődést.

sas/hi ku pi

09.09 090782 2061

Nm

--

sk0009 4 230 mtik1011

churchill-bunker

london, 1982. július 9. /mti/ - újabb turisztikai látványossággal gyarapodik a brit főváros. másfél millió font költséggel eredeti formájában helyreállítják és hamarosan megnyitják a nagyközönség előtt a föld alatti, bombabiztos bunkert, ahonnan winston churchill és háborus kabinetje irányította a hadmozdulatokat a náci németország ellen.

a husz méterre a föld alatt levő, méteres betonfallal védett bunkerrendszer látványosságai közé tartozik majd a térképszoba a rommel ellen vívott sivatagi háború felvonulási terveivel, a normandiai partraszállás rajzaival, és a - mellék helyiségnek álcázott - telefonkabin, ahonnan churchill hosszas, titkos beszélgetéseket bonyolított le roosevelt amerikai elnökkel. a brit sajtó általában üdvözli a történelmi színhely megnyitásának tervét, történészek azonban a lapok hasábjain hangot adnak azon aggodalmuknak, hogy a látogatók ezrei éppen azt fogják veszélyeztetni, ami a bunkerrendszer érdekessége: azaz mind ez idáig hamisítatlan történelmi levegőjét.

ai/ge ku pi

09.36 090782 1051

--

sk0010 4 230 mtik1012

libanon - zamjatyin /1.rész/

moszkva, 1982. július 9. /mti/ - a második világháború óta nem volt példa olyan embergyűlölő politikára, mint amilyent izrael folytat - állapítja meg leonyid zamjatyin, az szkp kb nemzetközi tájékoztatási osztályának vezetője a moszkovszkije novosztji című lapban. - a libanoni invázióval izrael azt a célt tűzte ki maga elé, hogy fizikailag megsemmisítse a palesztin arab népet, szétzúzza a palesztinai felszabadítási szervezetet. zamjatyin emlékeztet arra, hogy a polgári lakosok ellen a legkegyetlenebb eszközöket vetik be, s az áldozatok napról napra növekvő száma már eddig is meghaladta a 60 ezret.

az agresszióval izrael a politikai rendezési kísérletet helyettesíti be a nyers erőszakkal - eredménytelenül, hiszen ez megoldást nem hoz, csupán bonyolítja a helyzetet - írja zamjatyin. - a palesztin kérdés úgynevezett megoldására izrael - washington teljes

Nm

1982.07.0

támogatását élvezve - megpróbálta kikényszeríteni az általa autonómiának nevezett igazgatási rendszert. ez - hangoztatja zamjatyin - valójában a másfél millió palesztin lakta területek, a gaza-övezet és a jordán folyó nyugati partja bekebelezését jelentette. ami pedig a palesztin állam létesítésére hozott ENSZ-határozatokat illeti, ezeket Izrael a szó szoros értelmében harcokcsikkal tiporta el.

Zamjatyin részletesen elemzi az egyesült államok közvetett és közvetlen felelősségét. az előbbi már az arab világ egységét súlyosan megosztó Camp David-i alku tető alá hozásában is kimutatható, az utóbbinak nap mint nap újabb példáiról értesül a világ. az amerikai kormány képviselőinek érvei, amelyekkel az izraeli inváziót igazolni próbálják, hamisak: hogyan is lehetne e támadás „a nemzetközi terrorizmus elleni harc”, összetevője, amikor az izraeli csapatok özönlöttek el Libanont, ők sértették meg a tüszünetet? - írja Zamjatyin. /folyt./

sj/ge ku pi

10.10 090782 1872

--

sk0011 4 230 mtik1013

Libanon - zamjatyin /2.rész/

Zamjatyin ismételtén aláhuzza: a palesztin problémát csakis a közel-keleti átfogó rendezés keretén belül lehet megoldani - az izraeli agresszorok libanoni ideiglenes „sikerei”, nyomán e kérdés nem kerül le a napirendről. a Szovjetunió, amely számára egyáltalán nem közömbös, mi történik határai közelében, következetesen kitart a rendezéssel kapcsolatos álláspontja mellett. követeli az izraeli csapatok kivonását valamennyi megszállt területről és a palesztin arab nép törvényes jogainak elismerését - szögezi le a moszkovszkije novosztji cikke.

sj/ge ku pi

10.11 090782 0610

Nuu

--

1982.07.09.

sk0012 4 230 mtik1014

mitterrand - nyugatnémet lapok

Bonn, 1982. július 9. /mti/ - a Frankfurter Allgemeine Zeitung pénteken bécsi keltezésű tudósításban számol be François Mitterrand francia köztársasági elnök budapesti látogatásának első napjáról, megbeszéléséről Kádár Jánossal, az MSZMP KB első titkárával, és ismerteti a vacsorán elhangzott pohárköszöntőket.

Kádár János pohárköszöntőjéből a nyugatnémet lap azt a gondolatot emeli ki, hogy jelenleg a nemzetközi politikában olyan jelenségek, mint fegyverkezés, kereskedelmi bojkott, sőt, kereskedelmi háború - negatív befolyásukat érvényesítik.

pohárköszöntőjében Mitterrand elnök - írja a FAZ - szembefordult „a bojkott és a kereskedelmi háború valamennyi formájával”, Európában.

A lap Mitterrand látogatásával kapcsolatban megemlíti, hogy közvetlenül előtte Richard Nixon volt amerikai elnök járt Budapesten, és a magyar televízióban állást foglalt Leonid Brezsnyev és Ronald Reagan mielőbbi találkozója mellett, és sürgette a fegyverzetellenőrzés megvalósulását.

A Lübecker Nachrichten Mitterrand látogatásával foglalkozva megállapítja, hogy az jelzi Franciaország visszatérését a kelet-nyugati párbeszéd porondjára. Párizs - folytatja a lap - a szocialista párt hatalomra jutása óta gyakorlatilag kilépett a kelet-nyugati párbeszédből. a közös gazdasági és technikai terveket azonban nem fagyasztották be, amint azt a földgáz-ügylet és a Szovjet-Francia ürrépülés mutatja. a politikai kapcsolatok azonban minimumra csökkentek. a francia elnök most érkezettnek látta az időt arra, hogy a kelet-nyugati párbeszédet politikai síkon is újra felvegye, mivel az NSZK mindvégig folytatta ezt a párbeszédet, gonfben pedig a Szovjetek és az Amerikaiak ismét tárgyalnak a hadászati fegyverzet csökkentéséről és korlátozásáról, Mitterrand valószínűleg attól tartott, hogy diplomáciai hátrányba kerül, ha továbbra is távol tartja magát a párbeszédetől - írja a Lübecker Nachrichten.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

a Frankfurter Allgemeine Zeitung tudósítása megjegyzi, hogy a pohárköszöntőkben mind Kádár, mind Mitterrand általános udvariasságokat mondott, és kerültk a konkrét témák taglalását, mint amilyen például a közel-kelet.

Nuu

francia és magyar megfigyelők arra számítanak - írja tovább a lap -, hogy a megbeszélések középpontjában gazdasági kérdések állnak, nevezetesen magyarországnak a nemzetközi valutaalapba és a világbankba történt felvételével előállott helyzet.

bs/hi ku pi

10.51 090782 2538

--

sk0013 4 230 mtik1015

kasmir - taszsz

uj-delhi, 1982.julius 9./taszsz/ - az indiai kormány határozottan elutasítja pakisztán indiai területekre támasztott területi igényeit - hangoztatta naraszimha rao indiai külügyminiszter országa parlamentjének képviselőháza előtt.

a képviselők kérdéseire válaszolva hangsúlyozta, hogy gilgit, skardu és hunza körzetek, melyek jammu és kasmir pakisztán által törvénytelenül megszállt részében fekszenek, mind a nemzetközi jog, mind pedig az alkotmány szerint indiahoz tartoznak. a külügyminiszter elmondta, hogy kormánya tiltakozott islamabadnál pakisztán annexiói törekvései miatt.

az indiai sajtó ezzel egyidőben arról cikkezik, hogy a pakisztáni katonai kormányzat megpróbálja véglegesíteni jammu és kasmir indiai állam megszállását. erről tanuskodik pakisztán állandó háborus készülődése ezeken a területeken: jelentős csapatkontingenseket állomásoztat itt, új repülőtereket és más katonai létesítményeket épített, fejleszt a területek katonai távközlési hálózatát.

mint a dzsan jug című lap rámutat: pakisztán indiaival kapcsolatos magatartása kétarcú. kölcsönös meg nem támadási szerződés megkötését javasolja, de közben fegyveres erőit növeli, és erőltetett katonai készülődést folytat. mindez közvetlen veszélyt jelent india számára - hangsúlyozza a lap.

vi ku pi

11.32 090782 1325

Nm

--

sk0014 4 230 mtik1016

pravda - kndk

moszkva,, 1982. július 9. /taszsz/ - szerte a világon mind nagyobb támogatásra talál a koreai nép azon törekvése, hogy felszámolja a nemzeti megosztottságot, és biztosítsa a tartós békét a koreai-félszigeten - írja az szkp kb lapja, a pravda hasábjain vjacseszlav razuvajev.

phenjan erőfeszítéseinek köszönhetően - huzza alá a szovjet ujságíró - tíz évvel ezelőtt tárgyalások kezdődtek a két korea - észak és dél - képviselői között az újraegyesítésről, de végül is a párbeszéd kudarcba fulladt. a lap ezért a teljes felelősséget a dél-koreai vezetőkre és az őket támogató amerikai kormányzatra hárítja.

a szovjet ujságíró szerint a dél-koreai amerikai katonai jelenlét jelenti az egyik legnagyobb akadályt az észak- és dél-korea újraegyesítéséhez vezető uton.

razuvajev végezetül kínának a kérdésben tanúsított kétértelmű magatartására hívja fel a figyelmet. mint a szovjet ujságíró hangsúlyozza: valójában a kínai vezető körök is a dél-koreai tartós amerikai katonai jelenlét mellett vannak, annak ellenére, hogy szavakban támogatásukról biztosítják a koreai népnek a két ország újraegyesítéséért folytatott harcát.

sl ku pi

11.35 090782 1179

--

sk0015 4 270 mtik1017

ürhajósok kitüntetése

moszkva, 1982. július 9. /mti/ - a szovjet-francia személyzet közös ürkisérletének sikeres végrehajtása a különböző társadalmi-politikai rendszerű országok hatékony és kölcsönösen előnyös együttműködését példázza, azt az együttműködést, amely a béke és a tudományos-műszaki haladás érdekeit szolgálja - mondotta nyikolaj tyihonov, az szkp kb politikai bizottságának tagja, szovjet miniszterelnök a kremlben pénteken rendezett ünnepségen. tyihonov magas kitüntetésekkel nyújtott át a szovjet-francia ürkisérlet három résztvevőjének: vlagyimir dzsanibekov, a szovjetunió kétszeres hőse a lenin-rendet, alekszandr ivancsenkov a lenin-rendet és másodizben

ll

a szovjetunió hőségének aranycsillagát, jean-loup chrétien francia űrhajós pedig a szovjetunió hőse címét, a lenin-rendet és az aranycsillagot kapta.

a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége által adományozott kitüntetések átnyújtva nyikolaj tyihonov tolmácsolta az űrhajósoknak leonyid brezsnyev jókívánságait, majd a közös űrrepediciót méltatva megállapította: a szovjet-francia személyzet sikeresen hajtotta végre feladatát a szojuz t-6 űrhajón és a szaljut-7 űrállomáson. az űrhajózás történetében első ízben járt a világűrben francia állampolgár - mondotta a szovjet kormányfő, majd elismeréssel szólt arról a tudományos munkáról, amelyet a nemzetközi legénység a szaljut-7 állandó személyzetével együtt ez alatt a hét nap alatt végzett. az a körülmény - mondotta tyihonov -, hogy a kozmoszban a szovjetunióban, illetve franciaországban gyártott legbonyolultabb berendezés is kifogástalanul működött, a két ország tudósainak, mérnökeinek munkáját dicséri. joggal osztoznak valamennyien az űrhajósokkal a sikerek feletti örömben.

a szovjet kormányfő utalt arra, hogy a sikeres közös űrrepülés hozzájárul a békés célu űrkutatás eredményeinek bővítéséhez. elismeréssel szólt a két ország tudósai, szakemberei, űrhajósai között a felkészülés és az űrrepülés idején megvalósult kitűnő együttműködésről és aláhuzta, hogy ebben a szovjet és a francia nép hagyományos barátsága is tükröződik.

a magas kitüntetések vlagyimir dzsanibekov, alekszandr ivañcsenkov, majd jean-loup chrétien rövid válaszbeszédben köszönte meg.

sj/ge ku ng

12.10 090782 2248

Al

--

sk0016 4 230 mtik1018

miterrand - ndk, nyugat-berlin

berlin, 1982. július 9. /mti/ - mind kádár jános, mind francois mitterrand az enyhülés folytatása mellett szállt síkra - huzza alá pénteken az ndk valamennyi központi lapja kádár jános és a francia köztársaság elnöke budapesti tárgyalásairól szóló tudósításában.

a neues deutschland az mszmp kb első titkárának pohárköszöntőjéből azt a megállapítást emeli ki, hogy magyarország továbbra is aktívan törekszik a békére és az enyhülésre, a francia államfő válaszából pedig azt a mondatot tartja a legfontosabbnak, amelyben mitterrand az európai országok békés egymás mellett élésének szükségességét hangsúlyozta.

az ndk televíziója csütörtökön este híradójában ismertette a szerdai diszvacsorán elhangzott pohárköszöntőket.

a nyugat-berlini lapok közül a der tagesspiegel tudósításában rámutat, hogy mind a magyar, mind a francia vezető az együttműködés mellett szállt síkra. francois mitterrand az egyensúly fontosságát hangsúlyozta, kádár jános pedig leszögezte, hogy magyarország nem akar háborút, még kereskedelmi és kulturális téren sem.

a die wahrheit, a nyugat-berlini szocialista egységpárt lapja budapesti beszámolójában mitterrand elnöknek azt a mondatát emeli ki, hogy mindenkinek le kell mondania az erőszak alkalmazásáról.

pc/na fg ng

12.23 090782 1321

--

sk0017 4 230 mtik1019

nszk - amerikai szankciók /1.rész/

barabás miklós, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

bonn, 1982. július 9. /mti/ - miközben helmut schmidt hivatalos látogatáson hollandiában tartózkodik, bonni politikai és elsősorban gazdasági körökben már azt fontolgatják, vajon mi várható a kancellár és george shultz, az ujonnan kinevezett amerikai külügyminiszter magánjellegű találkozásán. schmidt ugyanis július 20-a táján kaliforniába utazik shultz-hoz, akihez régi személyes kapcsolat, szívélyes barátság fűzi. hivatalos aktusként kapcsolódik

Al

1982.07.09.

ehhez a találkozóhoz Lambsdorff gazdasági miniszter július 16-án kezdődő washingtoni látogatása.

megfigyelők biztosra veszik, hogy mind Schmidt és Shultz magánjellegű találkozásának, mind Lambsdorff hivatalos látogatásának központi témája a szovjet-nyugat-európai földgázügylet megnehezítését célzó amerikai szankciók kérdése, illetve az azok nyomán az egyesült államok és nyugat-európai szövetségesei között mélypontra zuhant kapcsolatok problémája lesz.

az amerikai szankciók - mutatnak rá Bonnban - döbbenetet idéztek elő az NSZK gazdasági köreiből. a nyugat-német gazdaság vezetői - emellett, hogy helytelenítik a szankciókat és nemtetszésüket fejezik ki, amiért Washington a nyugati szövetségeseik megkérdezése nélkül jelentette be azokat - egyre inkább aggódnak azok hosszútávú kihatásai miatt. elsősorban az okoz aggodalmat, hogy a szankciókhoz való igazodás megingatja a nyugat-német cégek iránt világszerte kialakult bizalmat, ez pedig már önmagában is elrémisztő gondolat egy olyan gazdaság számára, amely igen nagy mértékben függ az exporttól.

a Die Welt szerint Schmidt kancellár azt reméli, hogy Shultz kinevezett amerikai külügyminiszterrel július második felében esedékes találkozója hozzájárul ahhoz, hogy nyugat-európa és az egyesült államok kapcsolatai terén legalább valamelyes javulás következzen be. reményét arra alapozza, hogy Shultz komolyan veszi és megfontolja majd érveléseit. /folyt./

bs/th ku ng

12.34 090782 2005

--

sk0018 4 230 mtik1020

nszk - amerikai szankciók /2. rész/

a tekintélyes hamburgi lap szerint Schmidt kancellár álláspontja a földgáz-ügylet és az amerikai szankciók kérdésében a következőkben foglalható össze:

1./ a kancellár továbbra is hasznosnak tartja a szovjet-nyugat-európai földgáz-ügyletet és nem osztja azt az amerikai aggodalmat, hogy általa nyugat-európa földgáz-ellátása függővé válnék a szovjetuniótól.

ml

1982.07.09.

2./ egyidejűleg Schmidt arra is törekszik, hogy megakadályozza a konfrontációt az amerikaiak és a nyugat-európaiak között. ezért - akárcsak Thatcher asszony - már a brüsszeli egk-csúcson is mérséklőleg igyekezett hatni a Reagan ellen felpaprikázott nyugat-európai vezetőkre. ezt a vonalat folytatni akarja, még ha kancellári hivatalban nehezteléssel állapítják is meg, hogy a június 18-i embargó-határozat óta az amerikai kormányzat nagyon nyers hangot használ az európai partnerekkel szemben.

az mindenestre bizonyos, hogy a hollandiából pénteken este hazatérő kancellárnak az elkövetkező hetekben nem kevés időt kell fordítania az amerikai-nyugat-német kapcsolatok javítására. Bonni megfigyelők ezzel kapcsolatban rámutatnak: a kancellári hivatalnak erre több mint egy évtizede bevált receptje van - tárgyalni, tárgyalni és megint csak tárgyalni.

bs/th ku ng

12.37 090782 1292

--

sk0019 4 230 mtik1021

közel-kelet - nyugatnémet sajtó

Bonn, 1982. július 9. /mti/ - pénteken a nyugatnémet lapok első oldalán ismertetik a taszsz jelentését arról, hogy Leonid Brezsnyev felhívást intézett Reagan amerikai elnökhöz Libanon ügyében. címeikben szinte egyöntetűen azt emelik ki, hogy a felhívás figyelmeztetés az egyesült államoknak: ne küldjön csapatokat Libanonba. a közel-keleti helyzettel foglalkozó pénteki kommentárjaikban a nyugatnémet lapok nagy része ugyan változatlanul az amerikai álláspontot támogatja, de egyértelmű az is, hogy komolyan veszik az amerikaiakhoz intézett szovjet figyelmeztetést és hogy helytelenítik Izrael makacs politikáját.

a Neue Osnabrücker Zeitung figyelmeztet rá: Washingtonnak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy az Izrael által szükségtelenül lánggra lobbantott tüzfészkét, amilyen gyorsan csak lehet, kioltásák. a két atomhatalom konfrontációja ugyanis rendkívül veszélyes helyzetet teremtené.

a Frankfurter Allgemeine Zeitung szerint Brezsnyev üzenete kétségtelenül figyelmeztetés: a szovjetunió rámutat arra a pontra, amelynél - mint világhatalom - közvetlenül érintve látja érdekeit.

ml

a südwest presse többek közt így ír: „a dolgok jelenlegi állása mellett és libanon érdekében is, ma már aligha kerülhető el nemzetközi haderő küldése /libanonba/. ettől függetlenül azonban begin izraeli miniszterelnöknek is be kellene látnia, hogy a katonai csapással nem tudta megoldani a politikai problémákat, de nem is képes azokat megoldani.,,

az unsere zeit rámutat, hogy az egyesült államok a harmadik világháború kirobbantásának veszélyével játszik, amikor azt tervezi, hogy csapatokat tesz partra libanonban. a brezsnyev-üzenetben washingtonhoz intézett figyelmeztetés a német szövetségi köztársaságnak is szól, amely eddig szavát sem emelte fel a /libanoni/ népiirtás ellen - írja a nyugatnémet kommunisták lapja. /folyt./

bs/hi fm ng

13.01 090782 1910

-.-

sk0020 4 230 mtik1022

közel-kelet - nyugatnémet sajtó /2.rész/

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

a nyugatnémet lapok kommentárjai szinte kivétel nélkül arra is rámutatnak, hogy a szovjetunió a brezsnyev-üzenetben kifejezett figyelmeztetésen kívül egyebet nem is tehetett volna, és összehasonlítják a mostani szovjet fellépést az 1956-os szovjet ultimátummal.

a frankfurter allgemeine zeitung így ír: „nyilvánvaló, hogy moszkva nehéz helyzetbe került. egyrésztől nem akarja szó nélkül hagyni a libanoni háború fejleményeit, másrészt viszont nem akarja elkötelezni magát egy olyan helyzetben, amely napról napra áttekinthetlenebb. brezsnyev óvatossága különösen akkor szembeötlő, ha tegnapi üzenetét összehasonlítjuk azokkal a levelekkel, amelyekkel 1956-ban bulgariya a franciákat, az angolokat és az izraelieket arra kényszerítette, hogy szüntessék be

ad

előrenyomulásukat a szuezi-csatorna felé. ... katonai beavatkozáshoz a közel-keleten hiányoznak a szovjetunióknak a katonai támaszpontok és a szövetségesek, akik egyenértékű ellenfelei lehetnének az izraelieknek.,,

bs/hi fm ng

13.04 090782 1155

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

javitás mtik 1018-as hírünkhöz

mtik 1018-as hírünk /mitterrand - ndk, nyugat-berlin/ 4. bekezdésének utolsó mondatát /francois mitterrand az egyensúly fontosságát... kereskedelmi téren sem./ visszavonjuk.

helyette kérjük a következő mondatot beiktatni: „francois mitterrand az egyensúly fontosságát hangsúlyozta és azt mondotta, hogy franciaország nem akar háborút, még kereskedelmi, kulturális téren sem, kádár jános pedig leszögezte, hogy magyarország szövetségeseinek hü szövetségese, partnereinek korrekt partnere akar lenni.,,

pc fg ng

13.06 090782 0566

-.-

sk0022 4 230 mtik1024

olasz belpolitika

róma, 1982. július 9. /mti/ - pénteken délelőtt ismét összeült az olasz szenátus, hogy érdemben megvitassa spadolini kormányfő csütörtök esti beszámolóját, és hogy eldöntse: képes-e megoldani spadolini kormánya a jelenlegi súlyos gazdasági és politikai helyzetet, avagy csak kormányválság és előrehozott választások kiírása jelenthet kivezető utat a bajokból.

ad

a miniszterelnök csütörtökön mindenesetre igyekezett olyan beszámolót terjeszteni a parlament felsőháza elé, amely legalább a legfontosabb kérdésekben áthidalhatja a koalíció pártjai - elsősorban a szocialisták és a kereszténydemokraták - között kiéleződött ellentéteket. spadolini előterjesztésében az állam szociális politikájával, a végrehajtó hatalom és az állami vállalatok viszonyával, valamint az állam pénzügyi politikájával összefüggő kérdésekkel foglalkozott.

a la repubblica című napilap spadolini előterjesztésével kapcsolatban pénteken megállapította: a miniszterelnök nem mondott le arról, hogy mindenkinek a kedvében próbáljon járni, ugyanakkor határozottan foglalt állást a pénzügyi helyzet nehézségeit illetően is. a miniszterelnök felszólította az állami vállalatokat, hogy vonják vissza a mozgóbérszállás-szerződés felmondásáról szóló döntésüket, és kilátásba helyezte a közkiadások csökkentését, a pénzügyi politika szigorítását - emlékeztetett a lap.

a kereszténydemokraták álláspontjukat hivatalos lapjuk, az il popolo hasábjain fejtették ki. eszerint a miniszterelnök tárgyilagosan vázolta fel a súlyos helyzetet, és a kereszténydemokraták - a gondok megoldásának elősegítése érdekében - újlag sikraszállnak a kormány „kezdemenyező szerepéért”.

az avanti!, a szocialista párt lapja megállapította, hogy a szocialisták alapvetően kedvezően fogadták a miniszterelnöki előterjesztést.

a l,unita szerint spadolini alapvetően korrekt helyzetelemzést adott, bár néhány fontos kérdésre nem tért ki. a kommunisták véleménye szerint a szenátusi vita nem torkolthat általános, kétértelmű megállapításokba, hanem világos utmutatásokat kell adnia, és azokat szavazással kell megerősítenie - írta az okp lapja.

gf/na fm ng

13.55 090782 2163

de

--

sk0023 4 230 mtik1026

indokina javaslatok - visszautasítás

peking/washington/bangkok, 1982. július 9.
/mti-reuter/ap/uj-kina/ - az egyesült államok, kina és thaiföld elutasítólag fogadta a három indokina ország/vietnam, laosz, kambodza szerdai külügyminiszteri értekezletén elfogadott javaslatokat az indokina térség problémáinak rendezéséről, valamint vietnamnak azt a bejelentését is, hogy júliusban kivonja csapatai egy részét kambodzsából.

dean fischer, az amerikai külügyminisztérium szóvivője azt hangoztatta, hogy a délkelet-ázsiai térség békéjét és stabilitását „csak a vietnami csapatok kambodzsából való teljes kivonásával lehet helyreállítani”, a szóvivő nyilatkozatából kiderül: amerikai részről nem fogadják el az indokina külügyminiszterek nyilatkozatának azt a megállapítását, hogy a vietnami csapatokat véglegesen akkor vonják ki kambodzsából, ha kina felhagy a reakciós bandák támogatásával és kivürről semmi sem fenyegeti kambodzsza biztonságát.

az uj-kina hirügynökség „propagandafogásnak”, nevezte a vietnam jószndékát bizonyító bejelentést a csapatkivonásról. a hirügynökség kommentárjában azt bizonygatta, hogy „a vietnam-ellenes harcnak kambodzsában döntő jelentősége van délkelet-ázsia és az egész világ békéje szempontjából”, az uj-kina szerint „csak állandó katonai és diplomáciai nyomással lehet vietnamot rábírní arra, hogy lemondjon regionális hegemonista törekvéseiről”, kina részről a kommentárban figyelmeztették az asean-országokat, hogy még csak fontolóra se vegyék a heng samrin-kormány elismerésének lehetőségét.

az asean hangadójának számító thaiföld külügyminisztériumának nyilatkozata azt állítja az indokina javaslatokról, hogy azokban nincs „semmi új”, - céljuk a jelenlegi kambodzsai rendszer megszilárdítása. a kezdeményezés thaiföld szerint csupán egy olyan kísérletnek tekinthető, amellyel „megpróbálják thaiföldet belesodorni a kambodzsai konfliktusba”.

az említett országokban nem reagáltak arra az indokina javaslatra, hogy hívjanak össze nemzetközi konferenciát a délkelet-ázsiai helyzet megvitatására.

ugyanakkor manilában a fülöp-szigetek külügyminisztériumának illetékesei pénteken közölték: az asean-külügyminiszterek július 15. és 17. között rendkívüli ülést tartanak bangkokban. ezen

de

„délkelet-ázsia békéjéről és biztonságáról tárgyalnak majd a vietnami /részleges/ csapatkivonásról hozott döntés, valamint a kambodzsai koalíciós kormány megalakítása fényében,,.

sr fg ng

14.07 090782 2482

..-

sk0024 4 230 mtik1027

Lengyel gazdasági kilátások /1. rész/

scipiades iván, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

Varsó, 1982. július 9. /mti/ - Lengyelországban az év második felében rosszabb lesz az ellátás, mint az első félévben volt, főleg iparcikkekben nem lesz elegendő - állapította meg a központi spekulációellenes bizottság. a lakosságnak körülbelül 120 milliárd zlotyval lesz több vásárlásra fordítható pénze, mint amennyi áru érkezik majd a boltokba.

ami az élelmiszereket illeti, sikerült megfékezni a piac összeomlásának folyamatát, a jegyre kapható élelmiszerekből az ellátás nagyjából folyamatos. a bizottság véleménye szerint a jegyrendszer megszüntetésére egyelőre nincsen lehetőség, de valószínűleg jegy nélkül fogják a jövőben árusítani valamennyi drágább cigarettafajtát, és néhány vajdaságban növelni fogják a jegyre kapható mosópor mennyiségét.

továbbra is sok zavart okoz az, hogy a legtöbb vajdaságban külön jegyrendszert vezettek be a helyi hatóságok - állapítja meg a spekulációellenes bizottság - , pedig ezt a kormány gazdasági bizottsága megtiltotta. ahogyan erről néhány nappal ezelőtt a párt központi lapja beszámolt, a 49 lengyel vajdaság közül 42-ben szabályozzák adminisztratív úton az iparcikkek elosztását. van, ahol a hiánycikkeket jegyre adják, másutt pedig azt rögzítik, hogy egy vevő legfeljebb hány zloty értékben vásárolhat. egyes vajdaságokban a gyárakból az árut egyenesen a munkahelyekre szállítják, és van, ahol csak az állandó lakosokat szolgálják ki az üzletekben - az „idegenek,, csak meghatározott napokon vagy órákban vásárolhatnak. elterjedt gyakorlat az árukapcsolás.

megérett az idő arra, hogy radikális döntés szülessék a helyi jegyrendszerek megszüntetése kérdésében - vonja le a következtetést a párt lapja, a trybuna ludu -, hiszen ezek az elosztási rendszerek

del

igazságtalanok, mert nem egyformán vonatkoznak mindenkire. ellentétesek a reform szellemével is, ugyanis a fizetés nem ösztönöz a jobb munkára, ha a dolgozó csak hatóságilag meghatározott árukat vehet rajta. /folyt./

si/na fg ng

14.30 090782 2069

..-

sk0025 4 230 mtik1028

Lengyel gazdasági kilátások /2. rész/

az ellátás javítását az áruk rossz minősége is akadályozza - , mutatott rá a spekulációellenes bizottság. különösen rossz a helyzet a cipőkkel. a kereskedelmi reklamációk 58 százaléka vonatkozik a lábbelikre. pedig a cipőellátás akkor is gondot okozna, ha csak kiváló minőségű termékeket lehetne kapni.

a kormány gazdasági bizottsága ezért hozott döntést két nappal ezelőtt arról, hogy a felnőttek számára az idén a tervezettnél 6 millió párral több cipőt kell gyártani. így számukra összesen 66 millió pár lábbeli /ebből 35 millió pár bőrcipő/ kerülne a boltokba. sajnos, már most megjósolható, hogy cipőből a hiány több millió párra rug majd.

ilyen súlyos helyzetben a pazarlás bűn. pedig a spekulációellenes bizottság szerint az állami gazdasági egységeknél igen gyakran fordul elő, hogy meggondolatlan, gazdaságtalan döntések súlyos károkat okoznak. az élelmiszertermelésben például az év első felében 124 millió zloty kárt okozott a pazarlás. a rendőrség 233 személy ellen folytat vizsgálatot ilyen és ehhez hasonló ügyekben.

a hónap elején a pilai vajdaságban katonai ellenőrzést tartottak a párt központi revíziós bizottságának közreműködésével és megállapították, hogy főleg a hivatalokban, az építőiparban, a lakásgazdálkodás terén nem szüntették meg a már márciusban feltárt hanyagságokat. jaruzelski tábornok a vizsgálat nyomán utasította a katonai ellenőrzés vezetőjét: sürgősen tegyen jelentést arról, hogy milyen lépések megtételére van szükség. a vajdasági pártbizottság pedig döntést hozott arról, hogy a felelősök ellen szolgálati és pártvonalon egyránt el kell járni. a hadsereg most a gorzowi vajdaságban kezdett átfogó ellenőrzést.

si/na ge fg ng

14.45 090782 1746

del

..-

sk0026 4 230 mtik1029

mitterrand - francia visszhang - 2

párizs, 1982. július 9. /mti/ - a francia televíziós állomások kora délutáni híradójában beszámoltak mitterrand elnök pénteki programjáról, kádár jánossal folytatott megbeszéléséről és illyés gyulával való találkozásjáról. a francia televízióban hangsúlyozták, hogy a francia elnök és kádár jános találkozásán a kelet-nyugati párbeszéd fellendítéséről volt szó. a tárgyalásokról szóló tudósítások mellett a francia tv-állomások arról is beszámoltak, hogy mitterrand csütörtök este budapesten megnézte a francia - nyugatnémet labdarugómérkőzés tv-közvetítését. az első csatorna rövid riportot sugárzott a magyar könnyűzenéről és lemezpiacról.

sas/th fm ng

15.02 090782 0716

--

sk0027 4 230 mtik1030

falkland - vizsgálat

london, 1982. július 9. /ap/afp/ - a brit alsóház hattagu vizsgálóbizottságot nevezett ki annak megállapítására, hogy a thatcher-kormány miért nem tette meg időben a szükséges intézkedéseket a falkland/malvin/-szigetek argentin részről történt megszállásának megakadályozására.

a csütörtök esti háromórás parlamenti vitában james callaghan volt munkáspárti miniszterelnök az ellenzék nevében thatcher kormányfőt tette felelőssé a szigetcsoporton történetekért. kijelentette, hogy a 255 brit és 712 argentin katona életébe került konfliktus „szükségtelen háboru,, volt.

callaghan kétkedésének adott hangot abban a tekintetben, hogy a miniszterelnök a támadás előestéjén kellő határozottsággal adta volna a gallieri argentin államfővel telefonösszeköttetésben levő roald reagan tudtára: nagy-britannia - invázió esetén - katonailag fog fellépni. ez valószínűleg visszariasztotta volna az argentinokat, és ha thatcher asszony elmulasztotta ezt az egyértelmű figyelmeztetést, akkor a brit kormány igen komolyan bírálható - vélekedett a munkáspárti politikus.

M

mint ismeretes, a falklandok argentin részről történt elfoglalása után lemondásra kényszerült lord carrington brit külügyminiszter. a kormányfő kategorikusan elutasította azt az ellenzéki követelést, hogy az egész kabinet kövesse carrington példáját.

thatcher asszony a mostani vitában eredetileg azon volt, hogy két évtizedre visszamenőleg vizsgálják meg behatóan az egész kérdést. ezzel azt szeretné elérni, hogy megoszthassa a felelősséget miniszterelnök-elődeivel az argentin fenyegetésre vonatkozó jelzések figyelmen kívül hagyása miatt. ezt az elképzelését azonban nem sikerült keresztülvinnie, így a lord franks volt washingtoni nagykövet, liberális párti felsőházi tag vezetése alatt megalakult bizottság csak az április 2-i inváziót közvetlenül megelőző időszakkal foglalkozik. margaret thatcher szerint a bizottság fél éven belül befejezi munkáját.

kj fm ng

15.13 090782 1997

--

sk0028 1 230 mtik1031 /szerkesztőségek figyelmébe!/

mai mtik1009 sz. anyagunk /heti várható/ július 16-ára /péntekre/ vonatkozó előrejelzése /mitterrand ausztriai látogatása

tö r l e n d ő!

áe

16.24 090782 0159

M

--

kül

- 26 -

1982.07.09.

sk0029 4 230 mtik1032

rövid hírek

unesco-konferencia

koppenhága, 1982. július 9. /adn/ - csütörtökön befejeződött koppenhágában az európai és az észak-amerikai országok országos unesco-bizottsági főtitkárainak konferenciája. a tanácskozás két fő témája az unesco 1989-ig szóló munkatervének kidolgozása és a július 25.-augusztus 6. között mexikóban tartandó művelődéspolitikai világkonferencia előkészítése volt.

henry fonda kórházban

los angeles, 1982. július 9. /afp/reuter/ap/ - csütörtökön ismét kórházba szállították henry fondát, a világhírű, oscar-díjas amerikai filmszínészt. a 77 éves fondának főként szívpanaszai vannak: 1974 óta szívritmus-szabályozóval él, és 1981 májusában újabb szívműtéten esett át. a jelentések a színész mostani kezelését rutinjellegűnek minősítik, és - mint azt a kórház illetékesei közölték - valószínűleg néhány napon belül elhagyhatja a kórházat.

portugál szociáldemokraták

lisszabon, 1982. július 9. /reuter/ - a kormányzó portugál szociáldemokrata párt két vezető politikusa csatlakozott ahhoz az ellenzéki követeléshez, hogy mondjon le francisco pinto balsemao miniszterelnök. anibal cavaco silva volt pénzügyminiszter és eurico de melo ex-belügyminiszter a párttagokhoz intézett nyílt levélben szólította fel balsemaót a pártvezetői és kormányfői tisztségről történő lemondásra.

kj fm ng
16.35 090782 1358

--

kül

- 27 -

1982.07.09.

sk0030 4 230 mtik1033

imelda marcos - pénteki program

moszkva, 1982. július 9. /mti/ - imelda marcos, a fülöp-szigetek kormányának tagja, manila főpolgármestere pénteken moszkva város tanácsánál tett látogatást. a vendéget vlagyimir promiszlov, a tanács végrehajtó bizottságának elnöke tájékoztatta a szovjet főváros fejlesztési terveiről, a tanács munkájáról.

imelda marcos pénteken szovjet újságíróknak nyilatkozva nagyra értékelte a szovjetunió és a fülöp-szigetek korábbi megállapodások alapján fejlődő együttműködését és kijelentette, hogy mostani látogatása során folytatott megbeszéléseit rendkívül szívélyes, konstruktív légkör jellemezte. ezek - fűzte hozzá - nem egyszerűen csak barátiak voltak: jellegükénél fogva módot nyújtottak a kapcsolatépítésre - függetlenül a politikai meggyőződéstől, a faji és vallási hovatartozástól.

imelda marcos, akit hivatalos látogatása idején fogadott nyikolaj tyihonov kormányfő, andrej gromiko külügyminiszter és vaszilij kuznyecov, a legfelsőbb tanács elnöksége elnökének első helyettese is, vasárnap utazik el a szovjetunióból.

sj/th fg ng

16.43 090782 1100

--

sk0031 4 230 mtik1034

usa-izrael-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1982. július 9. /mti/ - nem egyszerűsítette, hanem bonyolította a palesztinai felszabadítási szervezet libanoni jelenlétéről folytatott tárgyalásokat az a washingtoni terv, hogy a nyomatékos szovjet figyelmeztetés ellenére amerikai tengerészgyalogosokat küldenek az izraeli csapatok által bekerített nyugat-beirutba. a katonai intervenció egyenes folytatása, kiegészítője annak a diplomáciai beavatkozásnak, amelyet ibrahim kuleilat, a független nasszeristák mozgalmának vezetője amerikai politikai megszállásnak nevezett. az egyesült államok a kormányzó és a döntőbíró szerepét játssza libanonban - tette hozzá, élesen elítélve philip habib elnöki megbízott egész tevékenységét.

Fi

a nasserista politikussal együtt szalah khalaf /abu ijad/ ismert palesztin vezető is elmarasztalta az izraeli megszállókkal és az amerikaiakkal cinkos módon együttműködő libanoni hatóságokat, nevezetesen eliasz szárkisz elnököt és fuad butrosz külügyminisztert. az összeesküvés lényegét abban jelölték meg, hogy megkísérlik elválasztani egymástól az izraeli megszállás és a bekerített nyugat-beirut problémáját. a libanoni vezetés - mutatott rá - nem az izraeli megszállással szemben, nem a nyugat-beirut köré vont izraeli blokád megszüntetéséhez kéri a multinacionális erők segítségét, hanem a nyugat-beirutban körülzárt, törvényesen libanonban tartózkodó palesztin gerillák eltávolításához. az amerikai beavatkozás feltételeit az izraeli invázió teremtette meg. /folyt./

bz/tcs fm ng
16.50 090782 1562

..-

sk0032 4 230 mtik1035

usa-izrael-libanon /2. rész/

fokozza a bizalmatlanságot a washingtoni tervekkel szemben, hogy az amerikai és más egységekből felállítandó nemzetközi erőket nem a szembenálló izraeli és palesztin csapatok közé iktatva kívánják felhasználni, hanem azok csak a palesztin gerillák eltávolítása után vonulnának be nyugat-beirutba. valid dzsumblatt, a haladó pártokat egyesítő nemzeti mozgalom elnöke hangsúlyozta, hogy a nemzetközi erők szerepe nem szorítkozhat a palesztin gerillák eltávolítására. meg kell akadályozniuk, hogy a palesztin szabadságharcosok kivonása után az izraeli hadsereg és a falangista milicisták behatolhassanak nyugat-beirutba és lemészárolhassák az ott maradt libanoni hazafias erőket és a palesztin menekülteket.

safik el-vazzan libanoni miniszterelnök pénteken, hat nap után először, találkozott szárkisz elnökkel és az amerikai megbizottal, hogy tájékoztassa őket a palesztin kiűritésről folytatott tárgyalásairól. vazzan mindaddig nem volt hajlandó elhagyni nyugat-beirutot, amíg izraeli ellenőrző állomás működött az elnöki palotához vezető úton.

izrael és az egyesült államok egyaránt elvetette azt a palesztin elképzelést, hogy a nemzetközi felügyelet alatt, szárazföldi úton távozó gerillák egy észak-libanoni és egy bekaa-völgyi állomás közbeiktatásával mennének szíriába. a wafa palesztin hírügynökség pénteken megcáfolta azt a szaab szalam volt libanoni miniszterelnök által tett bejelentést, miszerint a pfsz elejtette volna a kiűrités

fi

két feltételét, a libanoni politikai képviselőre és a jelképes katonai jelenlétre támasztott igényét. izrael kategorikusan elutasította ezeket a követeléseket.

a libanoni invázióval párhuzamosan tel-aviv folytatja annexió intézkedéseit a megszállt palesztin területeken. pénteken az izraeli hatóságok elmozdították tisztségéből rasid sauát, gaza választott polgármesterét. március óta ő a hetedik polgármester, akit az ugynevezett polgári közigazgatással való együttműködés megtagadása miatt önkényesen leváltottak.

bz/tcs fm ng

16.54 090782 2037

..-

sk0033 4 270 mtik1036

embargó feloldásig !

ürhajósok kitüntetése - 2

moszkva, 1982. július 9. /mti/ - franciaország moszkvai nagykövetségén ugyancsak pénteken nyújtotta át az ürtriónak és mindhármuk ürhajós-tartalékosainak claude arnaud nagykövet a francia kormány elismerését kifejező kitüntetéseket.

az ürrepülésen résztvett első francia ürhajós, jean-loup chrétien a becsületrend tisztii fokozatát, honfitársa, patrick baudry kiképzett ürhajós a becsületrend lovagkeresztjét kapta. vlagyimir dzsanibekov és alekszandr ivancsenkov a becsületrend parancsnoki fokozatát, tartalékaik - kizim és szolovjev - a becsületrend lovagkeresztjét vette át a francia nagykövettől.

sj/th fg ng

16.57 090782 0717

fi

..-

sk0034 4 230 mtik1037

namibia

new york, 1982. július 9. /taszsz/ - az ensz székhelyén a/ namibiáról folyó tárgyalásokkal egyidőben a világszervezet titkársága jelentést adott ki azokról a törvénytelenül megszállt afrikai területen, valamint a szomszédos független államok ellen elkövetett.

a namibia kérdéséről e héten elkezdődött ensz-tanácskozáson az afrikai frontországokon és a swapo-k képviselőin kívül a nyugati államok ugynevezett összekötő csoportja is résztvesz.

a titkárság dokumentuma olyan tényeket és adatokat sorol föl, amelyek szemléletesen bizonyítják a tanácskozáson résztvevő afrikai országok és a délnyugat-afrikai népi szervezet érveinek igazát. rámutat azokra a büntettekre - megtorlásokra, kínzásokra és gyilkosságokra -, amelyeket a dél-afrikai hatóságok az elmúlt másfél évben követtek el namibiában. az áldozatok minden esetben olyan személyek voltak, akiket a swapo iránti rokonszenvvel gyanúsítottak. fokozódott a terror magában a dél-afrikai köztársaságban is.

a jelentés olyan adatokat is felsorol, amelyek leleplezik a hivatalos washingtonnak a namibiai kérdésben elfoglalt cinikus és önző álláspontját. rámutat arra, hogy pretoria az egyesült államok tevékeny támogatásával huzza-halasztja a kérdés békés megoldását. e magatartás mögött elsősorban az a dél-afrikai félelem áll, hogy namibiai csatlósai a swapo-val szemben alulmaradnának a szabad és törvényes választásokon - állapítja meg a dokumentum.

kf fm ng
17.02 090782 1531

Fi

--

sk0035 4 230 mtik1038

mitterrand visszhang - 3.

párizs, madrid, tokió, 1982. július 9. /mti/ - a párizsi le monde péntek délutáni számában azt hangsúlyozza, hogy párizs és budapest megszilárdítja gazdasági, tudományos és kulturális együttműködését.

a spanyol rádió péntek reggel párizsi tudósításban számolt be françois mitterrand magyarországi látogatásáról, és kiemelte, hogy mitterrand budapestben a kelet-nyugati párbeszéd folytatása mellett szállott síkra. ugyanezt emelte ki a japán kormányhoz közelállóan számító japan times című angol nyelvű tokiói napilap.

... sas, Leh, ^{Lthe}fn/so fm, lb

17.17 090782 0595

--

sk0036 4 230 mtik1040

libanon-fejlemények /1.rész/

tel-aviv, beirut, washington, london, amman, 1982. július 9. /ap/afp/reuter/upi/dpa/taszsz/- a libanoni fővárosban és környékén pénteken is harcok folytak, s a derülátó nyilatkozatok ellenére sem látszik közelíniek a megegyezés a szembenálló felek között. faruk kaddumi, a pfsz politikai osztályának vezetője pénteken azt nyilatkozta, hogy egy napon belül megköthetik a megállapodást a palesztin fegyveresek beirutból való kivonásáról, washingtonban 2-3 napról beszéltek, ugyanakkor a hírügynökségi jelentésekből kitűnik: fontos kérdésekben még mindig ellentétesek az elképzelések.

beirut délkeleti részén és a nemzetközi repülőtér közelében ismét tüzpárbaj volt a libanoni fővárost blokád alatt tartó izraeli csapatok és a palesztin fegyveres erők között, libanon keleti részében pedig az izraeli és a szíriai egységek között - adta hírül az izraeli katonai parancsnokság.

az egyesült államok közben philip habib elnöki különmegbízotton keresztül tovább fokozza nyomását a libanoni politikai vezetésre a válság rendezésével kapcsolatos amerikai elképzelések elfogadtatása érdekében. a dpa nyugatnémet hírügynökség washingtoni hivatalos forrásokra hivatkozva ismertette a habib által közvetített amerikai-izraeli követeléseket. ezek szerint a palesztin fegyvereseknek már az amerikai csapatok tervbe vett - s a pfsz által

Fi

elutasított - közbelépése előtt el kellene hagyniuk beirutot. csupán a palesztinok kivonulása után húzódnának vissza - s akkor is csak egy kilométerrel - a beirutot körbezáró izraeli csapatok. a tervezet egy későbbi időpontra irányozza elő a szíriai és izraeli csapatok visszavonulását, majd kivonását az országból. a palesztin fegyveresek és családtagjaik többsége szíriába távozna, ugyanakkor azoknak a palesztinoknak, aki leteszik a fegyvert, engedélyeznék a libanonban maradási. pénteken kelet-beirutban habib találkozott az izraeli külügyminisztérium egyik magas rangú tisztviselőjével, aki közölte vele: izrael elfogadja az amerikai tervezetet, azon pontok kivételével, amelyek a palesztinok libanoni jelenlétének bármilyen formáját megtartanák.

bár a palesztin és izraeli vezetők nyilatkozataiból kitűnik, hogy az amerikai tervezet minden egyes pontja vitatott, fehérházi körökben azt hangoztatják, hogy pár napon belül áttörést várnak a tárgyalásokon. /folyt/

bl lb pk
18.04 090782 2359

--

sk0037 4 230 mtik1041

libanon-fejlemények /2.rész/

hasonló értelemben nyilatkozott faruk kaddumi, a pfsz politikai osztályának vezetője, aki pénteki londoni nyilatkozatában kijelentette: a palesztin erők beirutból történő kivonulására vonatkozó végleges megállapodás akár 24 órán belül létrejöhet.

kaddumi az amerikai tervezettel több ponton ellenkező tárgyalási feltételeket ismertetett: ezek szerint a tüszünet fenntartása mellett meg kell kezdeni a palesztin és izraeli csapatok szétválasztását, ezt követően kell a „soknemzetiségű erőknek”, amelynek összetételével kapcsolatban mindeztideig teljesen ellentétesek az álláspontok - elfoglalniuk állásaikat beirutban és környékén. az izraeli csapatoknak 5-7 kilométerrel vissza kell vonulniuk, s csak ezután hagynák el beirutot a pfsz fegyveresei. a pfsz egyik legfontosabb tárgyalási feltétele kaddumi szerint az, hogy a palesztin fegyveresek szárazföldi uton hagyassák el libanont szíria felé, magukkal vite teljes tüszüségüket. kaddumi hangsúlyozta: a pfsz nem tekinti illetékesnek magát arra, hogy az izraeli csapatok libanonból történő kivonásáról tárgyaljon. mint mondotta, egy ilyen jellegű megállapodásba a libanoni vezetőket is be kell vonni.

Fi

kaddumi az arab liga küldöttségének élén tartózkodik a brit fővárosban. csütörtökön egy órás megbeszélést folytatott douglas hurd brit külügyminiszterhelyettesével. a találkozón, amelyen a libanoni helyzetről tárgyaltak, résztvett a bahraini és a tunéziai külügyminiszter is. izrael pénteken tiltakozott londonnál amiatt, hogy hivatalosan fogadták a pfsz képviselőjét.

a két arab külügyminisztert pénteken fogadta margaret thatcher brit miniszterelnök is. a találkozóra kaddumi nem kapott meghívást.

hivatalos források szerint nagy-britannia pénteken megtiltotta az izraeli katonai megfigyelőknek, hogy résztvegyenek brit hadgyakorlatokon, vagy fegyverkiállításokon. london pár nappal ezelőtt már befagyasztotta izraelbe irányuló fegyverszállításait. megfigyelők utalnak arra, hogy az izraeli katonai megfigyelők eddig is csupán meghívásra vettek részt hadgyakorlatokon, s az izraelbe irányuló brit fegyver- /többségében tartalékalkatrészek/ eladások volumene jelentéktelen volt.

a szíriai kormány sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy nem konzultáltak vele a palesztin erők libanonból való kivonulásával kapcsolatos tervezetekről. iszkander ahmed szíriai tájékoztatói miniszter a „the new york times”-nak adott interjújában elmondta, hogy a tárgyalófelek eddig nem értesítették szíriát terveikről, amelyekről eddig csupán a hírügynökségekből értesültek. /folyt/

bl pk
18.27 090782 2604

--

sk0038 4 230 mtik1042

libanon-fejlemények /3.rész/

többezser palesztin tüntetett pénteken jeruzsálem óvárosában izrael libanoni inváziója ellen. az izraeli hadsereg - szemtanuk szerint - lövésekkel próbálta feloszlatni a tömeget. nem ismeretes, hogy vannak-e a megmozdulásnak áldozatai. a tüntetés a pénteki ima után kezdődött. a tüntetők végigvonultak az utcákon, izrael-, amerika-ellenes - sőt néhol arab-ellenes - jelszavakat kiabáltak, és jasszer arafatot, a pfsz vezetőjét éltették.

az elmúlt napokban hasonló jellegű megmozdulások voltak az izraeliek által megszállt ramallahban, nabluszban és a bir zeit egyetemen.

Fi

Legalább ötezer libanoni és ugyanannyi palesztin polgári lakos menekült az izraeli invázió kezdete óta szíriába - közölte pénteken genfben az ENSZ menekültügyi főbiztosa. az izraeli rádió ugyanakkor pénteken azt jelentette, hogy eddig 9 ezer palesztin fegyverest ejtettek foglyul.

ii. jános páp pápa pénteken levelet intézett jichak navon izraeli államfőhöz, amelyben nyugtalanságát fejezte ki a libanoni polgári lakosság és a palesztinok sorsa miatt. az izraeli rádió által ismertetett üzenetében az egyházfő reményét fejezte ki, hogy gyors megállapodás születik valamennyi érdekelt fél bevonásával.

bl fg pk

18.31 090782 1249

--

sk0039 4 230 mtik1043

brit vasutassztrájk

London, 1982. július 9. /ap/dpa/ - a british rail állami vasúttársaság pénteken azzal fenyegetőzött, hogy leállítja valamennyi járatát, ha hétfőig vagy keddig nem sikerül elérni, hogy 2000 mozdonyvezető munkára jelentkezésével elindíthassák a menetrend szerinti járatok legalább 25 százalékát.

az angol vasút jelenleg az egy hete tartó sztrájk következtében csak kapacitásának 10 százalékával működik, s mindössze 800 sztrájkterő mozdonyvezető hajlandó felvenni a munkát. a vasutigazgatóság ragaszkodik a rugalmas munkaidő bevezetéséhez, míg a mozdonyvezetők és fűtők szakszervezete ezt változatlanul elutasítja, mert elbocsátásokkal járna.

London utcáin a távolsági autóbuszjáratokkal együtt mind hosszabb kocsisorok vesztegelnek. a brit fővárosban ritka - 28 fokos - melegben hatalmas tömegek várakoznak a zsúfolt autóbusz-pályaudvarokon is.

tu-kj lb pk

18.46 090782 0910

fi

--

sk0040 4 230 mtik1044

szocialista hirügynökségek

prága, 1982. július 9. /ctk/ - a csehszlovák távirati iroda vezérigazgatójának meghívására pénteken prágában találkozót tartottak az ndk, lengyelország, magyarország, bulgária, a szovjetunió és csehszlovákia hirügynökségeinek vezérigazgatói.

az európai szocialista országok hirügynökségeinek vezetői azokat a konkrét lépéseket tárgyalták meg, amelyekkel hatékonyabbá lehet tenni és ki lehet bővíteni az együttműködést az összes európai hirügynökséggel, a helsinki értekezlet ajánlásainak szellemében.

a találkozó résztvevői tájékoztatták egymást hirügynökségeik munkájáról. megvizsgálták, hogy a szocialista hirügynökségek milyen szerepet töltenek be a szocializmus fejlesztésében, a háborus veszély ellen, az egyetemes béke megszilárdításáért folytatott küzdelemben.

ht pk

19.00 090782 0832

--

sk0041 4 230 mtik1045

rövid hírek

bányarengés

varsó, 1982. július 9. /mti/ - bányaomlás történt csütörtök este a bytomi dimitrov bányában, katowice közelében. két bányász meghalt és több mint husz megsérült, s az 585 méter mély tárnában nagy károk keletkeztek.

marcsuk - nemzetközi atomenergia ügynökség

moszkva, 1982. július 9. /taszsz/ - gurij ivanovics marcsuk, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a szovjet műszaki-tudományos állami bizottság elnöke, pénteken moszkvában fogadta hans blühet, a nemzetközi atomenergia ügynökség vezérigazgatóját.

fi

kül

- 36 -

1982.07.09.

heroincsempészek - letartóztatás

bécs, 1982. július 9. /ap/ - az osztrák rendőrség a bécsi erdőben 13 kilogramm heroint foglalt le, teherautónyi olajbogyó-szállítmány közé rejtve. a rendőrségi rajtaütés során a helyszínen letartóztattak öt török állampolgárt - köztük ankarai és isztambuli üzletembereket - valamint a teherautó vezetőjét.

si-tu ht pk
19.13 090782 0943

-. -

sk0042 4 230 mtik1046

nyugatnémet - holland

bonn, 1982. július 9. /mti/ - a nyugat-európai országok nem állnak el a szibériát nyugat-európával összekötő gázcsővezeték építésétől, akkor sem, ha ez most nem tetszik az amerikai kormánynak - jelentette ki pénteken délben helmut schmidt nyugatnémet kancellár házában, azon a sajtóértekezleten, amelyet hollandiai látogatásának befejeztével andreas van agt holland miniszterelnökkel közösen tartott.

a továbbiakban a bonni kancellár megerősítette a sajtóértekezleten, hogy az egyesült államokat ezután is a nyugati szövetség feltétlen középpontjának tekinti, még akkor is, ha időről időre nézeteltérések merülnek fel. schmidt szerint mindkét kormány egyetért abban, hogy a nyugatnak egységes álláspontra kell helyezkednie a leszerelési tárgyalásokon, és ebben a tekintetben „nem szabad a szovjetuniót bizonytalanságban hagyni,,.

a holland miniszterelnök többek közt kijelentette: „nem halogathatjuk tovább a döntést /a közepes hatótávolságu rakéták telepítésének kérdésében/. azt hiszem, határoznunk kell, mihelyt a szeptember 8-i parlamenti választások után befejeződtek a tárgyalások az új kormányról,,.

hollandia eddig nem kötelezte el magát a neki szánt 48 közepes hatótávolságu rakéta befogadása mellett. van agt kormánya már egy ideje hajlik arra, hogy befogadja a rakétákat, az ellenzéki szociáldemokraták vezére, joop den uyl - akit látogatása alatt schmidt kancellár ugyancsak felkeresett - eddig ellenezte a rakéták hollandiai telepítését.

a sajtóértekezlet után helmut schmidt a nyugatnémet nagykövetségen ebédelni adott vendéglátói tiszteletére, majd a késő délutáni órákban hazaindult az nszk-ba.

bs/tcs lb pk
19.22 090782 1690

R

-. -

kül

- 37 -

1982.07.09.

sk0043 4 230 mtik1047 /embargó feloldása/

a mai mtik 1036. számú hírünk /ürhajós kitüntetés - 2/ embargóját ezennel

feloldjuk!

mti kulturnus

ht pk
19.24 090782 0150

-. -

sk0044 4 230 mtik1048

usa-támaszpontok - spanyolország

madrid, 1982. július 9. /mti/tanjug/ - a spanyol kommunista párt központi bizottsága pénteken nyilatkozatban utasította el a spanyolország és az egyesült államok között a múlt héten madridban aláírt egyezményt, amely fenntartja az amerikai katonai támaszpontokat spanyol földön.

az skp állásfoglalásában követeli a támaszpontok bezárását - összhangban azzal a követeléssel, hogy az összes külföldi támaszpontot számolják fel, s oszlassák fel a katonai tömböket.

kj lb pk
19.36 090782 0529

R

-. -

sk0045 4 230 mtik1049

olasz szenátusi vita

garzó ferenc, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

róma, 1982. július 9. /mti/ - az olasz szenátus pénteken spadolini miniszterelnök csütörtöki beszámolóját vitatta meg, amelynek alapján a koalíció pártjainak közös platformot kellene kialakítaniuk a további kormányzás érdekében.

helyi megfigyelők szerint úgy tűnt, hogy a szocialisták, szociáldemokraták és a republikánusok teljes mértékben elégedettek a miniszterelnök előterjesztésével, míg némi habozás és bizonytalanság tapasztalható a kereszténydemokraták körében.

a délelőtti ülésen többek között felszólalt giovanni malagodi liberális szenátor, aki úgy vélte, van még lehetőség, hogy a parlamenti többségben kialakuljon az egyetértés. malagodi ellenezte az előrehozott választások megrendezését. szükségesnek tartotta azonban, hogy a kormányon belül megmaradjon a kellő összefogás, és sikraszállt egy „operatív és realista„ program mellett.

a kommunista dario valori elsősorban arra hívta fel a figyelmet, hogy a vita során pontosan meghatározott következtetésekre kell jutni a vitás kérdésekben, különösen a mozgóbérszállás-szerződés kérdésében.

jelenleg a kormánypártok olyan dokumentumot próbálnak megfogalmazni, amely tartalmában az összes koalíciós párt megegyezne, s ezáltal kifejezhetné támogatását a kormány iránt. meg nem erősített értesülések szerint ebben az ügyben már találkoztak is a kormánypártok parlamenti csoportjainak vezetői.

a szenátusi vita előre láthatólag szombaton fejeződik be, mégpedig az említett dokumentum fölötti szavazással. bár pénteken derülátóak voltak a vita kimenetelével kapcsolatos vélemények, még hátra vannak a legfontosabb felszólalások.

gf/tos lb pk
19.39 090782 1727

Fi

--

sk0046 4 230 mtik1050

irak-irán

teherán/beirut/ankara, 1982. július 9. /dpa/irna/ - hasemi rafszandzsani, az iráni parlament elnöke, pénteken teheránban kilátásba helyezte, hogy irán a háboru iraki területen való folytatásával fogja rákényszeríteni bagdadot a követelt háborus jóvátétel kifizetésére. rafszandzsanit az iráni vallási vezetés azon tagjai közé számítják, akik radikális álláspontot foglalnak el az irakkal vívott háboru kérdésében.

a rafszandzsani beszédét közvetítő teheráni rádió emlékeztetett arra, hogy néhány napja iráni küldöttek utaztak több iszlám országba, megvilágítandó teherán irakkal szembeni álláspontját. a rádió szerint az iráni küldötteknek meg kell értenniük a fölkeresett országok vezetőivel, hogy „jeruzsálem felszabadításának egyetlen útja az irakban lévő szent helyek felszabadításán át vezet„. /az iránban tulnyomó többséget alkotó siitáknak több szent helyük van irakban. ezek látogatását az iraki hatóságok az elmúlt években megtiltották irániak számára, és csak nemrég, a hadieseményekben bekövetkezett fordulat után tettek némi engedményt./

az iráni-iraki háboru frontján - amely bagdad szerint már a két ország határvonalával azonos - csütörtökön és pénteken szörványos lövöldözések és tüzérségi párbajok voltak. az irna iráni hírügynökség jelentése szerint az iráni erők megsemmisítettek néhány iraki katonai állást. a irna idéz egy teheráni kormányzóvivőt, aki egy csütörtöki sajtóértekezleten kétségbe vonta azt a bagdadi állítást, amely szerint az iraki eröket teljes egészükben visszavonták volna a határok mögé. a szóvivő kijelentette, hogy az irakiak még megszállva tartanak iráni területeket és bombáznak iráni városokat.

a török vezérkar pénteken cáfolta a beiruti asz-szafir címü lap aznapi hírét, amely szerint ankara 35 ezer katonát vont össze törökország iraki és sziriai határvidékén. a csapatösszevonás célja a lap szerint az, hogy iránt elriassa az iraki területre való katonai behatolástól. /ami sziriát illeti, ez az ország irán pártját fogta a konfliktusban./ az asz-szafir beiruti, nyugati diplomáciai forrásokra hivatkozó jelentése szerint a török csapatok egy része már iraki területen tartózkodik. a lap tudni véli, hogy az állítólagos török katonai fölvonulásra egy saud-arábiai-iraki-török megállapodás alapján került sor. ennek értelmében a saudiak 5 milliárd dollár értékben gazdasági segítséget nyújtanának ankara számára.

kf lb pk
19.40 090782 2423

Fi

--

1982.07.09.

sk0047 4 230 mtik1051

weiz

bonn, 1982. július 9. /adn/ - dr. herbert weiz, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese, tudományos és műszaki miniszter, pénteken befejezte többnapos látogatását a német szövetségi köztársaságban.

andreas von bülow-val, az nszk kutatási és technológiai miniszterével megtárgyalta a két állam közti műszaki-tudományos kapcsolatok továbbfejlesztésének kérdéseit, korábban találkozott hans-jürgen wischnöwskivel, a bonni kancellári hivatal államminiszterével.

kj lb pk
19.41 090782 0501

--

sk0048 4 230 mtik1052

indokinai javaslatok-visszautasítás /kiegészítés mtik. 1026. sz. hírünkhöz/

peking, 1982. július 9. /afp/ - az uj-kina hírügynökség után pénteken a kínai külügyminisztérium szóvivője is elutasította a három indokinai ország külügyminiszteri értekezletén elfogadott javaslatokat, amelyek a térség problémáinak rendezésére szolgálnak.

kf lb pk
19.42 090782 0362

R

--

1982.07.09.

sk0049 4 230 mtik1053

pfsz - varsó

varsó, 1982. július 9. /mti/ - hivatalos diplomáciai képviselő rangjára emelték a pfsz állandó varsói képviselőjét, erről a lengyel hatóságok és a palesztin felszabadítási szervezet vezetőségének tárgyalásai nyomán született döntés.

a lengyel nép és a palesztinai arab nép között régóta egyre jobban mélyülő baráti és együttműködési kapcsolatok vannak, Lengyelország a pfsz-t tekinti a palesztin arab nép egyetlen törvényes képviselőjének - hangsúlyozza a lengyel hírügynökség ezzel kapcsolatban kiadott közleménye.

- a lengyel kormány ismételten elítéli a libanon elleni barbár izraeli agressziót, amely mindenekelőtt a palesztin nép ellen irányul, és amelyre nem kerülhetett volna sor az egyesült államok támogatása nélkül - mutat rá a pap lengyel hírügynökség.

Lengyelország osztja a közel-keleti helyzet szovjet értékelését, amelyet leonyid brezsnyev reagan amerikai elnökhöz küldött üzenete tartalmaz, támogatva ezt a felhívást, a lengyel kormány ismételten követeli az izraeli agresszió haladéktalan megszüntetését, az izraeli csapatok feltétel nélküli kivonását libanonból, és határozott lépéseket sürget a közel-keleti problémák olyan rendezése érdekében, amely a térség minden népének és államának érdekeit figyelembe veszi, beleértve a palesztin arab nép elidegeníthetetlen jogait is - hangsúlyozza a lengyel hírügynökség.

si/so ht pk
19.44 090782 1397

--

sk0050 4 700 mtik1054

barcelonai erdőtüzek

madrid, 1982. július 9. /ap; afp/ - a spanyolországi barcelona körül pénteken is háromezer tüzoltó és mintegy 300 katonai önkéntes küzdött a napok óta tomboló erdőtüzekkel, amelyek már hatezer hektárnyi erdőt semmisítettek meg. a katalán tartományi tüzoltó parancsnokság szerint a legtöbb tüzet megfékeztek a térségben, kettővel még nem boldogultak.

Fi

az erdőtüzekről függetlenül is szokatlan erősségű hőhullámtól szenvednek spanyolországban. huescában, a pireneusokban, 42 fokot mértek, amire nem volt még példa a században. madridban 40 fokig emelkedett a hőmérő higanyszála. több spanyol üzemben, főleg a textiliparban és a kohászatban csökkenteni kellett a munkaidőt, mert a forróság elviselhetetlenné fokozódott a csarnokokban. a farmokon több mint 120 ezer csirke elpusztult a hőhullámban.

Lb pk
19.48 090782 0845

--

sk0051 4 230 mtik1055

bolgár kormánynyilatkozat

szófia, 1982. július 9. /mti/ - a bolgár népköztársaság kormánya nyilatkozatban ítélte el izrael libanoni agresszióját.

a pénteken nyilvánosságra hozott dokumentum megállapítja, hogy az izraeli kormányt terheli a felelősség libanoniak és palesztinai arabok tízezreinek haláláért. a dokumentum felhívja a figyelmet arra, hogy a térségben fennáll a közvetlen amerikai katonai beavatkozás veszélye, ami végzetes következményekkel fenyegetné a térség, valamint a világ békéjét és biztonságát.

- a bolgár népköztársaság kormánya az igazságos, átfogó és tartós közel-keleti béke megteremtése mellett állást foglalva, határozottan követeli az agresszió és a palesztinai arab nép elleni irtóháború azonnali beszüntetését, libanon szuverenitásának és függetlenségének feltétel nélküli tiszteletben tartását.

ti/tcs pk
20.00 090782 0866

Fi

--

sk0052 4 230 mtik1056

Libanon - nemzetközi

new york/párizs/hongkong, 1982. július 9. /afp/upi/reuter/ - az ENSZ székhelyén megerősítették: az el nem kötelezett országok koordinációs irodája július 15-én miniszteri szintű értekezletet tart nicosiában, hogy megvitassa izrael libanoni invázióját. az értekezletet jasszer arafatnak, a pfsz vezetőjének kérésére hívták össze.

csao ce-jiang kínai miniszterelnök pénteken jasszer arafathoz intézett levélben elítélte az izraeli agressziót és országa teljes támogatásáról biztosította a palesztin nép ügyét.

a zsidó világkongresszus elnevezésű szervezet pénteken, kétnapos párizsi ülésének befejeztével, a palesztin jogok elismerését sürgette, jóllehet nem határozta meg pontosan, milyen jogokról van szó. az ülés résztvevői annak a reményüknek adtak hangot, hogy a camp david-i - vagyis az arab országok nagy része és a palesztinok által elutasított - uton megoldódik izrael és az arab világ konfliktusa. nyilvánvalóan izrael jelenlegi libanoni inváziójára és az azt elítélő világviszahangra utalva edgar bronfman, a kongresszus elnöke kijelentette: „izrael nem követhet olyan utat, amely elszigeteli a világ többi részétől.”

/taszsz/ - arról az amerikai javaslatról szólva, melynek értelmében washington - a beirut-i palesztin fegyveresek elszállításának ürügyén - katonailag behatolna libanonba, a taszsz hírmagyarázója emlékeztet arra, hogy az egyesült államok az elmúlt évtizedekben már többször bevetette fegyveres erőit agresszív céljainak megvalósítása érdekében. az új amerikai terv - írja a hírmagyarázó - a világközvélemény emlékezetébe idézi az 1958-as libanoni eseményeket, amikor eisenhower elnök utasítására tengerészgyalogosok szálltak partra libanonban.

kf lb pk
20.02 090782 1740

Fi

--

sk0053 4 230 mtik1057

Lemp kb plénum

Varsó, 1982. július 9. /mti-pap/ - mint a lengyel távirati iroda jelentette, a lengyel egyesült munkáspárt kb politikai bizottsága július 15-16-ra hívta össze a központi bizottság 9. plénumát.

km pk
20.04 090782 0232

--

sk0054 4 230 mtik1058

nemzetközi kórusverseny - magyar siker

Llangollen /wales/, 1982. július 9. /mti/ - három kategóriában első díjat nyert a közalkalmazottak szakszervezete és az ipari minisztérium bartók kórusa a llangolleni nemzetközi kórusversenyen nógrádi lászló karnagy vezetésével. a kórus a folklór-kategóriában, a női karnál kategóriában és vegyes kategóriában ért el első helyezést.

nógrádi/tcs pk
20.13 090782 0406

--

sk0055 4 230 mtik1059

izraeli kp - cskp

Prága, 1982. július 9. /taszsz/ - a cskp és az izraeli kp nagyra értékeli a libanoni izraeli agresszióval kapcsolatos elvi szovjet állásfoglalást, és azt, hogy moszkva támogatja a palesztin arab nép igazságos ügyét, erőfeszítéseket tesz a közel-kelet valamennyi népe és állama igazságos és tartós békéjének elérése érdekében - hangoztatja az a közös közlemény, amelyet pénteken hoztak nyilvánosságra prágában az izraeli kp küldöttségének csehszlovákiai látogatásáról.

a delegáció - élén meir vilnerrel, a kb főtítkárával - tárgyalásokat folytatott vasil bilákkal, a cskp elnökségének tagjával, a kb titkárával. a felek leszögezték, hogy a közel-keleti

R

válság éleződésének oka izrael folytatódó agresszív és terjeszkedő politikája, amit az amerikai imperializmus támogat és amelynek célja washington uralmának megteremtése a térségben, az arab nemzeti felszabadító mozgalom és a palesztin ellenállási mozgalom felszámolása. a tárgyaló felek határozottan elítélték izrael újabb embertelen és indokolatlan agresszióját libanon és a palesztin nép ellen, valamint szíria elleni provokációját. megállapították, hogy az agressziót az amerikai imperializmus közvetlenül támogatja.

a két párt képviselői támogatásukról és rokonszenvükről biztosították a libanoni és a palesztin népet, követelték az agresszió megszüntetését, s azt, hogy - az ENSZ biztonsági tanácsa határozatainak értelmében - izrael azonnal vonuljon ki libanonból.

ht pk
20.25 090782 1479

--

sk0056 4 230 mtik1060

miterrand visszhang - 4

Párizs, 1982. július 9. /mti/ - a tf1 és az antenne-2 francia televíziós állomások péntek esti híradójukban tájékoztattak miterrand elnök budapesti látogatásának befejeztéről, s filmtudósításokat sugároztak a látogatás eseményeiről, közöttük az államfő sajtóértekezletéről. a francia televízió harmadik csatornájának hetente jelentkező politikai műsorát - miterrand budapesti látogatása alkalmából - ezúttal Magyarországnak szentelték.

sas/tcs pk
20.53 090782 0494

R

--

1982.07.09.

sk0057 4 230 mtik1061

pfsz - sziria

damaszkusz, 1982, július 9. /mti-ap/upi/ - szíriai részről
pénteken értesre adták: sziria úgy értelmezi a pfsz és a libanoni
kormány között folyó tárgyalásokat, hogy azok a pfsz székhelyéről és
nem a palesztin harcosok hollétéről szólnak. „normális körülmények
között sziria több mint haza a palesztinok számára, de a jelenlegi
feltételek mellett sziria elutasít bármi olyan kísérletet, ami a
palesztinoknak beirutból való eltávolítására irányul,, - idéző a
sana szíriai hírügynökség egy kormánytisztviselőt. *ett*

a hírügynökség a kormánytisztviselőre hivatkozva így
fogalmazott: sziria semmi esetre sem egyezik bele, hogy a jelen
körülmények között a pfsz harcosai libanonból szíriába költözzenek,
- mint ahogy ezt a pfsz szíriának nem is javasolta -, mert addig
is, amíg elkövetkezik az idő, hogy visszakapják törvényes jogaikat,
libanonban van a helyük.

lp pk

21.06 090782 0901

--

sk0058 4 800 mtik1063

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0029-ig
budapest, 1982. július 9. /mti/

sk0001 várható

sk0002 katonai költségvetés

sk0003 rövid hírek - dakar: bissau guinea - puccskisérlet

hága: holland katonai léépítések

santa barbara: reagan - mozdonyvezetők

sk0004 latin-amerika - vegyes - santo domingo: guzman öngyilkos
lett

buenos aires: argentin-amerikai

washington: hondurasi nagykövetség

- washington

sk0005 libanon - diplomácia /részben szerk. táj./

sk0006 távoli fény

sk0007 heti várható /szerk. táj./

sk0008 mitterrand - visszhang

sk0009 churchill-bunker

F

1982.07.09.

sk0010 libanon - zamjatyin 1.
sk0011 libanon - zamjatyin 2.
sk0012 mitterrand - nyugatnémet lapok /részben szerk. táj./
sk0013 kasmir - taszsz
sk0014 pravda - knck
sk0015 úrhajósok kitüntetés
sk0016 mitterrand - ndk, nyugat-berlin
sk0017 nszk - amerikai szankciók 1.
sk0018 nszk - amerikai szankciók 2.
sk0019 közel-kelet - nyugatnémet sajtó 1.
sk0020 közel-kelet - nyugatnémet sajtó 2. /szerk. táj./
sk0021 javítás mtik1018 sz. híre
sk0022 olasz belpolitika
sk0023 indoknai javaslatok - visszautasítás
sk0024 lengyel gazdasági kilátások 1.
sk0025 lengyel gazdasági kilátások 2.
sk0026 mitterrand - francia visszhang - 2
sk0027 falkland - vizsgálat
sk0028 szerkesztőségek figyelmébe!
sk0029 rövid hírek - koppenhága: unesco-konferencia
los angeles: henry fond-a kórházban
lisszabon: portugál szociáldemokraták

tcs

21.09 090782 1787

--

sk0059 4 800 mtik1064

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0030-sk0059-ig
budapest, 1982. július 9. /mti/

sk0030 imelda marcos - pénteki program

sk0031 usa-izrael-libanon 1.

sk0032 usa-izrael-libanon 2.

sk0033 úrhajósok kitüntetése - 2 /embargós/

sk0034 namibia

sk0035 mitterrand - visszhang - 3

sk0036 libanon-fejlemények 1.

sk0037 libanon-fejlemények 2.

sk0038 libanon-fejlemények 3.

sk0039 brit vasutassztrájk

sk0040 szocialista hírügynökségek

F

- sk0041 rövid hírek - varsó: bányaengés
moszkva: marcsuk - nemzetközi atomenergia
ügynökség
bécs: heroincempészek - letartóztatás
- sk0042 nyugatnémet - holland
sk0043 embargó feloldása
sk0044 usa-támaszpontok - spanyolország
sk0045 olasz szenátusi vita
sk0046 irak-irán
sk0047 weiz
sk0048 indoknai javaslatok-visszautasítás /kieg. mtik1026 sz.
hírhoz/
sk0049 pfsz - varsó
sk0050 barcelónai enődtüzek
sk0051 bolgár kormánynyilatkozat
sk0052 libanon - nemzetközi
sk0053 lemp kb plénum
sk0054 nemzetközi kórusverseny
sk0055 izraeli kp - cskp
sk0056 mitterrand visszhang - 4
sk0057 pfsz - szíria
sk0058 tartalomjegyzék 1.
sk0059 tartalomjegyzék 2.

tcs

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségén
főszerkesztő: köves tiber
szerkesztette: heltsai andrás
németh gyula
patak károly

- v é g e -

21.09 090782 1586

fi

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.0101/x

Külföldi hírek-----
budapest, 1982. július 10.

kül.

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1001

várható

budapest, 1982. július 10. /mti/

libanon - fejlemények

new york: az ENSZ 2. rendkívüli leszerelési ülészaka

bl
06.17 100782 0225

--

sk0002 4 230 mtik1003

sri lanka-i géprabló

colombo, 1982. július 10. /mti-ap/reuter/ - a sri lanka-i parlament különbizottsága július 21-én ül össze, hogy megvitassa a törvénytervezetet, amelynek alapján légikalózkodásért vádat lehetne emelni szepala ekanayake ellen. a férfi június 30-án bangkokba térített egy olasz utasszállító repülőgépet, és a tuszként sakokban tartott utasok és légiszemélyzet szabadon bocsátása ellenében 300 ezer dollár váltságdíjat vágott zsebre.

Nw